

Et Stauning - Minde

Stauningkronen har, ligesom den rigtige, Christian X's kronede monogram på forsiden og en krone på bagsiden, men bærer inskriptionen: Stauning krone på begge sider. Ellers er kun små detaljer anderledes, f.eks. er 19-tallet større. Den bortskårne del svarer til 44%, hvormed kronen skulle være blevet forringet.

Mange samlere har en rodekasse, hvor alt det, man ikke sætter pris på og ikke ønsker at have liggende i samlingen, puttes i. Alt muligt er at finde i sådanne kasser. Oftest træffes en mængde forskellige udenlandske småmønter, der findes også gerne defekte mønter med loddespor og perforeringer samt mærker og tegn, tingester, der hverken er fugl eller fisk, i hvert tilfælde ikke mønter. I dette selskab ligger tit den såkaldte Stauningkrone. Eller lad os sige det straks, den lå der indtil for nylig, for i disse tider, da møntsamlariet er blevet så intensiveret, samles alt, der har lighed og forbindelse med mønter. Jo, den er nu så småt ved at blive sat i plasticbøgerne eller lagt på møntbakker i selskab med rigtige og veltjente mønter. En mønt er og bliver Stauningkronen imidlertid ikke, men den har dog sin ganske interessante historie, der berettiger den til at blive samlet, sådan set mere en mange ligegyldige årgangsmønter.

Stauningkronen er uden årstal, men den blev til i 1933, det år, da der skete så meget, som skulle få skæbnesvangre følger. Th. Stauning var dengang statsminister, så han kom til at lægge navn til "mønten".

Medlemsblad for:
**Numismatisk Forening
for Nord- og Sydslesvig**

Redaktion/ Kommission:

Jens Madsen
Jørgensby 14
6310 Broager
jensmadsen@moneta.dk

Tlf.: 40 14 21 63

Gengivelse af artikler kun
efter indhentet tilladelse
og med kildeangivelse.

Formand:

Henning Kjær
Kærmindevej 17
6400 Sønderborg.
Tlf.: 74 43 34 82

Fakjaer@mail.tele.dk

Brevbud:

Ved brevbud betales 3% i
salær og evt. porto.

Faste brevbud skal være
fremme dagen før auktionen.

Modtages af
H. C. Deele
Genner Bygade 29
6230 Røde Kro
Telefon 74 66 49 50
hansdeele@bbsvd.dk

Oplag: ca. 80 stk.

Foreningens vedtægter kan
altid rekvireres hos
formanden.

www.nfns.dk

Tryk: Langenberg
Sønderborg

Det var nemlig Th. Stauning, der halede det store, meget omtalte Kanslergade-forlig i land. Forliget opnåedes i januar 1933 i Staunings hjem i Kanslergade 10 mellem Venstre og regeringspartierne, Socialdemokratiet og Det radikale Venstre. På et givet tidspunkt var Venstres forhandlere fornærmede på vej ud ad døren, men blev standset af Stauning, der med sin dybe røst skal have brummet: "Der kan vel blive tid til en øl til". Venstre opnåede ved sin forhandler, dr. phil. O. C. Krag, at få gennemført en kronesækning til fordel for landbruget, mens regeringen fik tilsagn om forbud mod lockout i et år og derved hindrede en sænkning af arbejdslønnen. En frugt af forliget var K. K. Steinckes socialreform, indførelse af svinekort og en kødordning.

Det var forligets meget klækkelige kronenedskrivning, som blev den direkte anledning til prægningen af Stauningkronen. De konservative var nemlig blevet holdt uden for og benyttede så lejligheden til som opposition at påpege det forkastelige i kronenedskæringen. Almindeligvis antages det, at de konservatives beskårne krone fremstilledes forud for et folketingsvalg, det kom imidlertid ikke før 1935. De første valg efter Kanslergade-forliget var kommunevalgene den 9. marts 1933, og ved den lejlighed blev den anvendt i agitationen.

Ifølge "Møntsamlernyt" kom ideen fra folketingsmand Carsten Raft, formand for Københavns KU. Salget skete til fordel for Den konservative Vælgerforening for et beløb af 56 øre, det beløb, den danske krone var forringet til. Fremstillingen foretoges af metalvarefabrikken Rich Müller i København, og oplaget var 50.000 stk.

Nr	Me dl		Kons	Opr. Pris	
		Sedler			
1	38	DK ½ mark Broager samlet med tape på bagside Si15	1	120	
2	38	DK 2 mark Gråsten Si. 33B	0	65	
3	38	DK 25 pf. Haderslev 1917 Si. 33B	0	275	
4	38	DK 1-2-5-10 kroner Haderslev Si. 50-51-52-53	0	125	
5	38	DK 50 pf. Knivsberg Si. 61	01	175	
6	38	DK 50 pf. Christiansfeld med reklamer Si. 61	0	30	
7	38	DK 5 kroneseddel C1 1959 Si. 129	01	40	
8	38	DK 10 kroneseddel B6 1977 Si. 139	0	20	
9	38	DK 20 kroneseddel C8 1988 Si. 140	0	35	
10	38	DK 50 kroneseddel A5 1963 Si. 135	1+	150	
11	84	Lille seddel album til dubletter 15x10 cm lomme størrelse	Brugt	HB	
12	84	DK 100 kr 2000 A400E T. Nielsen Si147	01-0	110	
13	84	DK 100 kr 2007 C8071N L.G. Sørensen Si158	01-0	110	
14	84	DK Sønderborg 50 pf Si97	0	5	
15	84	DK Broager 2 x 1 mark Si22 den ene med punkt efter Slesvig 🇩🇪	01-0	50	
16	84	DK Uge 50 pf Si11	01-0	5	
17	84	Færøerne 5 kr (1955) Si22.B, 4 x 10 kr (1978) Si27, 20 kr 1986 Si28.B	1	HB	
18	84	Færøerne 10 kr (1971) Si24.B	01	25	
19	84	Færøerne 10 kr (1978) Si27	0	25	
20	84	Island 10 kr (1981) Nordahl/Olafsson Si54, 100 kr (1965) knr 8 cifre Si50	1+	HB	
21	84	Norge 5 kr 1939 Si52 P7	1+	25	
22	84	Norge 5 kr 1941 Si53 P8, 10 kr 1970 Si80 P31	1,1+	25	
23	84	Norge 10 kr 1979, 1983, 1984 Si85 P36	1+,0,1+	50	
24	84	Sverige 5 kr 1974 Si140, 10 kr 1983, 1987	1+,01,01	35	
		Mønter			
25	38	DK Kgl. Møntsæt 1990	0	65	
26	38	DK Kgl. Møntsæt 2010 50 ø 1-2-5-10	0	175	

		kr. kun præget i møntsæt		
27	38	DK 12 skilling S2-H49 1721	1-1+	225
28	38	DK 2 skilling S33- H36G 1761	1-1+	175
29	38	DK 2 øre 1941	0	30
30	38	DK ½ kroner 1924-1925-1926-1940	Lot	70
31	38	DK 1 krone 1876	1	35
32	38	DK 1 krone 1938	1++	90
33	38	DK 2 krone 1875	1	50
34	38	Sverige 2 krone 1876	1	50
35	143	D 20 x 50 Pf 1949- 1990, 5 x 1 mark 1950-1994	Lot	75
36	143	D 50 pf 1921, 1928A, 1928C	1,1+,1+	20
37	143	DK medalje 11 Danish Gold Wing Treffen 1993 Haderslev	0	HB
38	143	Thailand pose med mønter 71 g	lot	5
39	153	DK Papir rulle 20 stk 10 kr 1986 jub 📷	0	220
40	153	D 1 schilling 1738 Hamborg	1	75
41	153	D 1 schilling 1763 Hamborg	1	35
42	153	D 1 schilling 1764 Hamborg	1	35
43	153	D 1 schilling 1766 Hamborg	1	35
44	153	D 1 schilling 1768 Hamborg	1	35
45	153	D 1 schilling 1778 Hamborg	1	35
46	153	D 1 schilling 1789 Lubech	1-	15
47	153	D 1 schilling 1793 Mechlenburg	1-	15
48	153	D 1 schilling 1794 Hamborg	1	35
49	153	D 1 schilling 1795 Mechlenburg	1	35
50	153	D 1 silber groschen 1827A Preussen	1	25
51	153	D 1 schilling 1841 Hamborg	1-	15
52	153	D 1/12 taler 1845 Hannover	1(+)	75
53	153	D 1/48 taler 1848 Mecklenburg Schwerin	1	20
54	153	D 1 silber groschen 1852 Preussen	1+	30
55	153	D 1/48 taler 1852 A Mecklenburg Schwerin	01	75
56	153	D 1 sechsling 1855 Hamborg	1(+)	35
57	153	D 1 sechsling 1855 Hamborg	1(+)	35
58	153	D 1 Dreiling 1855 Hamborg	1+	40
59	153	D 1 Dreiling 1855 Hamborg	1	20
60	153	D 1/48 taler 1858 A Mecklenburg Schwerin	1+	30
61	153	D 1 silber groschen 1860 Preussen mørk	1+	30
62	153	D 1/48 taler 1863 A Mecklenburg Schwerin	1(+)	25

63	153	D 1/2 silber groschen 1866 Preussen	1(+)	45	
64	153	D 1 silber groschen 1867 Preussen	1+	25	
65	153	D 1 silber groschen 1868 Preussen	1(+)	20	
66	153	D 1 silber groschen 1868 Preussen	1+	25	
67	153	D 1/2 silber groschen 1870 Preussen	1+	45	
68	153	D 1/2 silber groschen 1872 Preussen mørk	1(+)	45	
69	153	D 1 silber groschen 1872 Preussen mørk	1+	25	
70	39	DK 2 x 2 sk 1677, 2 x 2 sk 16?? Alle har kant skader	Lot	30	
71	39	DK 2 x 4 sk 1841, 2 x 4 sk 1856	Lot	20	
72	39	DK 2 x 2 sk 1841	1	20	
73	39	DK 25 stk skilling mønter korroderet	Lot	150	
74	39	DK 16 stk øre-mønter korroderet	Lot	80	
75	39	DK 23 stk øre-mønter korroderet	Lot	115	
76	39	Sverige 1 øre 1875, 1907, 2 øre 1876, ????, 10 øre 1896 alle korr	Lot	20	
77	190	DK 1 øre 1928, 1 øre 1969	1++,0	20	
78	190	DK 2 øre 1929	1+	5	
79	190	DK 5 øre 1944, 1951, 1971	1+, 1+, 0	20	
80	190	DK 10 øre 189?, 1925	lot	5	
81	190	DK 1 kr 1925, 1941	1,1	20	
82	190	D 1 pf 1875A, 2 pf 1875D, 1911J, 5 pf 1875C, 1900E	Lot	20	
83	190	D 2 pf 1924A, 1938J, 5 pf 1926A, 10 pf 1924E, 3 mark 1922A, 200 mark 1923A	Lot	20	
84	102	Ecuador div mønter Efter 1950 300 g	Lot	15	
85	102	Ecuador seddel 2 x 5 sucres 1983 serie HX P.108, 1 x 10 sucres 1983 serie LK P.114	1+	15	
86	102	DK mønter F9 og M2. 200 g	Lot	15	
87	102	England mønter E2 140 g	Lot	15	
88	102	Europa mønter efter 1950 135 g	Lot	15	
89	170	7 plast sider med diverse mønter	Lot	30	
90	170	DK Bankmøntsæt 1986	0	16	
91	9	DK 4 x 20 kr 1990 jub, 1 x 20 kr 1992 jub	Lot	100	
92	9	DK 200 kr 1990 jub	0	200	
93	9	DK 200 kr 1990 jub	0	200	
94	9	DK pose med 25 ører, 29 x 1kr, 8 x 5kr, 3 x 10kr F9, M2	Lot	100	

95	149	DK 1 øre 1945, 2 øre 1941-1944 11 stk	Lot	5	
96	100	DK Mejeri polet SK. M. BEVTOFT	1+	50	
97	100	DK F3 2 sk 1668 H140A Si23.2 k.skad.	1(+)	125	
98	100	Sverige Møntsæt 1976 Myntverket	0	20	
99	100	DK C5 1 krone 1672 H121 Si137.1 18,8g falsk?	1+	150	
100	100	DK 2 kr 1947,48,49,51,52,53,54, 55,56,57,58,59	Lot	50	
101	100	D 11 stk 200 Mark 1923A, 2 stk 1923J, 2 stk 500 Mark 1923A	0-01	50	
102	100	Sovjetunion pose med mønter 100 g	Lot	15	
103		DK cigarkasse med zink mønter 2,2 kg	Lot	5	
104		Brun Pi mønt album med 8 plastsider med mønter	Lot	HB	
105		Grækenland 31 mønter 1950'-1970'erne	Lot	HB	
106		D medalje "In bösen zeiten ist oft ohn zweifel ein mensch oft des anderen teufel 1923" 6,7 g 	01	30	
107		D 5 mark 1963 D	1+	40	
108		D 5 mark 1966 D	1+	40	
109		D 5 mark 1971 G	01	40	
110		D 5 mark 1972 J	01	40	
111		DK Knud d Store Yourk Hild. Type G 784 +ENYT REX +SYNQLFNTo E QFRP	1+	2000	
112		DK medalje F9 1899-1972, DR Ingrid 1910-2000, rev Roskilde Domkirke	UNC	70	
113		Rom Trajan Denar 114-117 RIC 358	1	100	
114		Rom Aurelianus 270-75 Antonian RIC 64	1+	150	
115		Rom Gordian III 241-243 Antonian Rev "Gordian standing right, holding spear and globe"	1+	150	
116		Rom Gordian III Æ26 Singara 12,85 g perf. kopi?	01	50	
117		Rom Constantin II 324-361 Follis rev "Tvo victories" C.293	1+	50	
		Sedler			
118		Sønderborg 10 pf Si92B	01	80	
119		Tønder byseddel 4 skilling 1812	0	500	

120		Tønder byseddel 12 skilling 1812	0	500	
121		D Appen 25, 50, 75 pf (1921) brun/blå	0	20	
122		D Egenbüttel 2x25 pf, 2 x 50 pf, 2 x 50 pf UÅ	0-01	40	
123		D Leck 25, 50 pf, 1, 2 mark UÅ	0	20	
124		D Langeness-Nordmarsch 20, 30, 75 pf 01.09.21	0	15	
125		D Preetz 6 x 50 pf April 1921	0	30	

: se billede på www.nfns.dk

Stauningkronen er, når ses bort fra det beklippede, af samme størrelse og metal som den gule enkrone på den tid. At den virker noget fladere, skyldes måske den originale krones mere ophøjede kant. Staunings navn er anbragt på begge sider af propaganda-stykket, som den rette "skyldige" burde det egentlig have båret O. C. Krag's navn.

Men naturligvis havde Stauning ansvaret, og Socialdemokratiet var jo også modstanderen. Skulle vor nuværende krone stilles i forhold til Christian X's i trediverne med en lignende prægning, ville der sandsynligvis ikke blive plads til ret meget inskription, måske ikke engang S. V. K. R. (Socialdemokratiet, Venstre, Konservative, Radikale Venstre.)

Af årstallet har kun 19 kunnet tages med, og det er såmænd meget praktisk, for så kunne det store oplag bruges over længere tid og til flere lejligheder. Om Stauningkronen også blev anvendt til folketingsvalget 1935, vides dog ikke.

Olav J. Bonefeld

Artiklen blev første gang bragt i blad nr. 310.

Hammerslagspris ved medlemssalg og auktion den 14. marts 2023

Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris
1	120	29	65	57	36	85		113	20		
2	52	30	46	58	25	86		114	134		
3	20	31	92	59	25	87		115	155		
4	20	32	40	60		88		116	120		
5	48	33	70	61		89		117	15		
6	142	34	70	62		90	15	118	150		
7		35	54	63		91		119	66		
8	52	36		64		92		120	100		
9		37	45	65		93		121	58		
10		38		66		94	48	122	74		
11		39	40	67	75	95	56	123	80		
12	15	40		68	25	96	60	124	286		
13		41	50	69		97	60	125	220		
14		42	40	70		98	104				
15	56	43		71		99	10				
16	500	44		72		100	78				
17	56	45		73		101	78				
18	35	46		74	52	102	100				
19		47		75	35	103	8				
20		48	100	76		104	36				
21	10	49	1600	77		105	1810				
22	10	50		78	30	106	1810				
23	20	51		79		107	3400				
24		52	64	80		108					
25	60	53	30	81		109	15				
26	60	54	25	82		110					©
27	200	55		83		111					
28	140	56	82	84	30	112	10				

Numismatisk Forening afholder medlemsmøde med video foredrag og auktion
tirsdag den 12. september 2023 kl. 19.30
i Borgerhuset, Østergade 40c, Rødékro.

Helle Hornæs fortæller over video om udstillingen Ka-Ching på National museet.

Da foreningens beholdning af mønter er ved at være solgt, vil vi gerne opfordre
medlemmerne til at indlevere sedler og mønter til salg.